

VESNA BULJUBAŠIĆ-KUZMANOVIĆ***ŠTO SE OD ŠKOLOVANJA OČEKUJE U HRVATSKOJ, A ŠTO U
FINSKOJ**

Ovaj se rad bavi paralelnim prikazom svrhe (ciljeva) osnovnoga školovanja u Republici Hrvatskoj i Finskoj. Ciljevi pojedinih nastavnih predmeta/kompleksnih cjelina sažeti su i prikazani tabelarno, a opći ciljevi su analizirani. Kvalitativnom analizom sadržaja želio se dobiti uvid u osnovni smisao poruke cilja, odnosno informacija što se od školovanja očekuje u Finskoj, a što u Hrvatskoj. Izbor kategorija kao osnovice za analizu favorizirani su ciljevi osnovnoga školovanja preuzeti iz uvodnih tekstova okvirnih nastavnih planova i programa, nacionalnih kurikuluma.

Rezultati kvalitativne analize upućuju da hrvatska škola ciljeve osnovnoga školovanja usmjerava na poučavanje i stjecanje znanja, vještina i sposobnosti važnih za život i daljnje školovanje te cjelovit individualni razvoj učenika, a Finska na različitost odgoja i obrazovanja i europsku dimenziju školstva, razvoj ključnih kompetencija (radna, obiteljska, građanska) ciljevima koji su usmjereni na osobni rast i razvoj, sudjelovanje u društvu, zapošljavanje i cjeloživotno učenje.

Prihvatimo li iskreno kao cilj školovanja razvoj ključnih kompetencija kod učenika, spoznat ćemo da sadržaji programa i nisu toliko važni. Suvremeni kurikulum promiče učenje na uspjesima i vrhunski užitek učenja različitim stilovima učenja i mišljenja usmjerenih na ciljeve i razvoj, a manje na sadržaj, zaključuju učitelji nakon provedene rasprave vezane za kreiranje suvremenoga školskoga kurikuluma.

Ključne riječi: svrha i ciljevi školovanja, ključne kompetencije, stilovi učenja i mišljenja, europska dimenzija školovanja, cjeloživotno učenje

Uvod

Inoviranje ciljeva odgoja i obrazovanja počelo je devedesetih godina u Europi (Francuskoj, Švedskoj, Danskoj, Finskoj, Njemačkoj, Nizozemskoj, Češkoj, Poljskoj, Mađarskoj, Slovačkoj, Sloveniji i dr.). Ono što je zajedničko svim tim državama, barem na nivou načelnoga definiranja cilja odgoja i obrazovanja, jest prepoznatljiva europska dimenzija školovanja usmjerena na učenikov razvoj, njegovo samopoštovanje i njegovu pripremu za život u multikulturalnom društvu uz poštovanje vrijednosti kao što su: tolerancija, mir, vjerske, rasne, spolne i sve druge razlike.

Budući da je značajan broj europskih zemalja pristupio inoviranju, reprogramiranju i osuvremenjivanju nacionalnih kurikuluma, za što im je trebalo i desetak godina, a za evaluaciju najmanje petnaest (Mijatović, Previšić, Žužul, 2000.), u Republici se Hrvatskoj već četiri godine provodi projekt rasterećenja učenika osnovne škole pod nazivom: Kurikularni pristup promjenama u osnovnom školstvu (KPP, 2002). Projekt obrađuje problem prestrukturiranja postojećega nastavnoga programa za osnovnu školu,

---

* mr. sc. Vesna Buljubašić-Kuzmanović, Filozofski fakultet Osijek

redefinira ciljeve i zadaće pojedinih predmeta, utvrđuje zadaće obvezne za učenike te korelacije među nastavnim predmetima. Evaluacija toga projekta nije završena, a u međuvremenu je krenula nova akcija u potrazi za kvalitetnijom školom u nas, vezana za Kataloge znanja i Hrvatski nacionalni obrazovni standard (HNOS, 2005.) koji pokušava kvalitetnije odgovoriti na izazove budućnosti i pripremiti mlade za život. Pokusna primjena HNOS-a započela je ove školske godine 2005./06. na uzorku od 5% osnovnih škola iz različitih područja Republike Hrvatske kako bi se moglo vrjednovati rasterećenje učenika predviđeno HNOS-om; metodičke inovacije, usmjerenost na trajno učenje, primjerenost nastave dobi učenika i uključivanje pripadnika nacionalnih manjina u osnovno obrazovanje (Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa i Zavod za školstvo, 2005.).

Kako se nalazimo pred velikim izazovima stvaranja nacionalnoga kurikulumu koji ima svoju metodologiju i strukturu izrade (Previšić, 2005.), važno je pratiti i svjetske razvoje u obrazovanju (Šoljan, 2005.), pedagoške paradigme kurikulumu (Milat, 2005.) ali i razvoj kurikulumu temeljenoga na obrazovnim ishodima (Mušanović, 2005.). Kurikulum kao mjesto susreta teorije i prakse (Mijatović, 2005.) ostavlja prostora inicijativi i kreativnosti učitelja u unaprjeđivanju kvalitete obrazovanja u nas. Sve nas je to potaklo da za potrebe stručnih aktiva učitelja razredne i predmetne nastave izradimo komparativni tabelarni prikaz ciljeva odgoja i obrazovanja u nas, u odnosu na neku drugu europsku zemlju. Tako je i nastalo ovo akcijsko istraživanje u kojem su sudjelovali svi učitelji OŠ «Dobriša Cesarić» Osijek (43 učitelja), a provedeno je tijekom drugoga polugodišta šk.god. 2004./05. Učitelji su kroz 4 školska aktiva sustručnjaka, svaki za svoj predmet, proučavali ciljeve odgoja i obrazovanja kod nas u odnosu na neku drugu europsku državu. S velikim zanimanjem tražili su odgovor na postavljeno problemsko pitanje - što se od školovanja očekuje u Finskoj, a što u Hrvatskoj. U najnovijoj PISA studiji (2003.), u koju se Hrvatska uključuje 2006., a vezano za ispitivanje efikasnosti odgojno-obrazovnih sustava, finski su učenici postigli zapažene rezultate što je bio motiv za analizu ciljeva školovanja da odaberem, upravo tu državu.

Problem i cilj istraživanja

Ovaj rad bavi se paralelnim prikazom svrhe (ciljeva) osnovnoga školovanja u Republici Hrvatskoj i Finskoj. Ciljevi pojedinih nastavnih predmeta/kompleksnih cjelina sažeti su i prikazani tabelarno zbog praktičnosti akcijskoga pothvata i rasprave, a opći ciljevi su analizirani. Kvalitativnom analizom sadržaja želio se dobiti uvid u osnovni smisao poruke cilja, odnosno informacija što se od školovanja očekuje u Finskoj, a što u Hrvatskoj. Suradničkim radom u malim skupinama učitelji su dobili još jedan zadatak – definirati ciljeve koji se odnose na europsku dimenziju školovanja, a važni su za sve predmete, područja/kompleksne cjeline, što je svaki učitelj učinio na individualnoj razini ili u skupini sustručnjaka.

Metoda

Dokumenti koji predstavljaju izvor analize i rasprave su Nastavni plan i programa za osnovnu školu (1999.) i projekt Kurikularni pristup promjenama u osnovnom školstvu (2002.), a isti se mogu naći u svakoj osnovnoj školi u Republici Hrvatskoj (primarni izvor) te Okvirni nastavni plan i programom za osnovnu školu - Finski školski kurikulum (1994.), a može se naći na Internet adresi Akademije znanosti Crne Gore koja jamči originalnost i istinitost dokumenta (sekundarni izvor) koji je preveden i prilagođen standardima hrvatskoga jezika za potrebe ovoga istraživanja.

Izbor kategorija kao osnovice za kvalitativnu analizu su favorizirani ciljevi osnovnoga školovanja preuzeti iz uvodnih tekstova Okvirnih nastavnih planova i programa, nacionalnih kurikuluma (prilog 1). Jedinica su analize skupovi riječi koji daju uvid u favorizirane ciljeve osnovnoga školovanja, odnosno informaciju što se od školovanja očekuje u Finskoj, a što u Hrvatskoj. Paralelni prikaz ciljeva nastavnih programa/kompleksnih cjelina usmjeren je na uvid postojećega stanja ciljeva školovanja u Hrvatskoj u odnosu na neku drugu europsku zemlju i prikazan je tabelarno (prilog 2-12). Izborni programi i ostali oblici rada ovim akcijskim pothvatom nisu obuhvaćeni.

U analizi i raspravi sudjelovalo je 43 učitelja razredne i predmetne nastave koji su na školskim aktivima, tijekom ožujka i travnja 2005., suradničkim radom u malim skupinama izvršili analizu i raspravu vezanu za postavljene ciljeve istraživanja, a na Vijeću učitelja, u svibnju predstavili dobivene rezultate i raspravljali o njima.

Rezultati i rasprava

Kvantitativna analiza sadržaja izlučila je favorizirane ciljeve osnovnoga odgoja i obrazovanja u Finskoj i Hrvatskoj.

Finska:

- Različitost obrazovanja
- Cjeloviti razvoj učenikove osobnosti i razvoj onih osobina koje su potrebne za daljnje učenje i izbor karijere
- Pripremanje za pozitivan društveni razvoj i suradnju
- Pomoći učenicima da postanu spremni, odgovorni, samostalni, kreativni, kooperativni, miroljubivi ljudi i članovi društva (moralna, odgojna i socijalizirajuća komponenta)
- Priprema za glavne životne uloge: radna, obiteljska, građanska i uloga osobe koja trajno i doživotno uči
- Promicanje međunarodne suradnje, mira u svijetu, očuvanje životne sredine i prirode te jednakosti među spolovima.

Hrvatska:

- Stjecanje znanja, vještina, vrijednosti, stavova i navika potrebnih za život i daljnje školovanje
- Cjeloviti razvoj učenika i uvažavanje njegovih individualnih sposobnosti
- Poučavanje pismenosti, računu, komunikaciji, raspravljanju, kritičkom promatranju

- Poučavanje znanstvenih i tehnoloških načela te općenito razumijevanje svijeta u kojem dijete živi.

Suradnički rad učitelja u malim skupinama, glede definiranja ciljeva vezanih za europsku dimenziju školovanja, izlučio je kao najvažnije one ciljeve koji teže promicati radost i vrhunski užitak učenja, sveukupni razvoj i učenikove osobnosti i njegovo samopoštovanje, učenje o tome kako učiti i kako misliti, razvoj sposobnosti/kompetencija važnih za život, zapošljavanje i cjeloživotno učenje. Prilikom operacionalizacije ciljeva učitelji su istaknuli da valja misliti i o stilovima učenja i mišljenju učenika. Nije toliko važno poznavati li učenik ove ili one sadržaje, ili činjenice, ali je važno da zna uspješno komunicirati, surađivati u timu, pokazati rezultate svoga rada, jasno i razumljivo izreći svoje mišljenje, prepoznati i iskoristi svoje sposobnosti (lingvističke, logičko-matematičke, vizualno-specijalne, tjelesno-kinetičke, interpersonalne ili socijalne, intrapersonalne ili intuitivne) i koristi sva osjetila.

Rasprava koju su učitelji vodili rezultirala je definicijom: osnovni cilj školovanja/učenja je taj da učenici što bolje upoznaju i nauče iskoristiti svoje mogućnosti i sposobnosti, a trudom i radom da to i postignu. Prihvatimo li iskreno kao cilj odgoja i obrazovanja razvoj učeničkih sposobnosti spoznat ćemo da sadržaji programa i nisu toliko važni (prevladavanje predmetne podijeljenosti), podcrtavaju kao izuzetno važno učitelji razredne nastave. Ako sva djeca imaju pravo na radost i uspjeh, onda im škola to mora omogućiti tako da odgojno-obrazovne zahtjeve usklađuje sa zatečenim razvojnim mogućnostima učenika, naglašavaju učitelji predmetne nastave. Stečena znanja i vještine osposobljavaju učenike za praktičnu akciju, a usvojene vrijednosti i stavovi osposobljavaju za opredjeljenja i one akcije koje pridonose općemu dobru i cjeloživotnomu učenju, nadovezali su se ravnatelj i stručni suradnici.

Korisnosti provedene akcije, najviše je pridonio, prema procjeni učitelja paralelni prikaz ciljeva pojedinih nastavnih predmeta /kompleksnih cjelina iz kojega je svaki učitelj dobio poticaj pratiti i primjenjivati svjetske razvoje u odgoju i obrazovanju, što će u predstojećim promjenama biti od velike važnosti.

Zaključak

Rezultati kvalitativne analize sadržaja vezanih za opće/načelne/favorizirane ciljeve osnovnoga školovanja u Finskoj i Hrvatskoj, upućuju da Hrvatska ciljeve školovanja usmjerava na poučavanje i stjecanje znanja, vještina i sposobnosti važnih za život i daljnje školovanje te cjeloviti individualni razvoj učenika, a Finska na različitost odgoja i obrazovanja i europsku dimenziju školstva, razvoj ključnih kompetencija ciljevima koji su usmjereni na osobni rast i razvoj, sudjelovanje u društvu, zapošljavanje i cjeloživotno učenje.

Prihvatimo li iskreno kao cilj školovanja razvoj ključnih kompetencija kod učenika, spoznat ćemo da sadržaji programa i nisu toliko važni. Suvremeni kurikulum promiče učenje na uspjesima i vrhunski užitak učenja različitim

stilovima učenja i mišljenja usmjerenih na ciljeve i razvoj, a manje na sadržaj, zaključuju učitelji nakon provedene rasprave vezane za kreiranje suvremenoga školskoga kurikuluma.

Tablica 1: Svrha i ciljevi osnovnoga školstva u Republici Hrvatskoj i Finskoj

REPUBLIKA HRVATSKA	FINSKA
<p>Svrha je osnovnoga školstva omogućiti učenicima stjecanje znanja i umijeća, usvajanje novih pojmova, stajališta i navika potrebnih za život i daljnje školovanje te na taj način osigurati kontinuirani razvoj svakoga učenika kao duhovnoga, tjelesnoga, moralnoga, intelektualnoga i društvenoga bića poštujući pritom njegove individualne sposobnosti i sklonosti.</p> <p>Ciljevi su osnovne škole da učenika pouči pismenosti, računanju, komunikaciji i razumnom raspravljanju, kritičkom promatranju, razumijevanju međusobne ovisnosti ljudi i prirode, poučavanju znanstvenih i tehnoloških načela te općenito razumijevanju svijeta u kojem živi. (Izvor NPP)</p> <p>Osnovno školovanje ostvaruje se na temelju Nastavnoga plana i programa koji donosi Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta. Kurikularni pristup promjenama u osnovnom školstvu je projekt koji se provodi četvrtu godinu u osnovnoj školi, a odnosi se na razradu okvirnoga nastavnoga plana i programa u funkciji rasterećenja učenika: razredna nastava, strani i klasični jezici, društveno-humanističko područje, prirodoslovno-matematičko-tehničko područje.</p> <p>Temeljna je odrednica svakoga školovanja, svrhovitost, prema tome i nastave. Sredstvo - materijalna osnova za postizanje svrhe odgojno-obrazovnoga procesa je Nastavni plan i program uz jasno, jednoznačno i precizno utvrđen i formuliran cilj. (Izvor KPP)</p>	<p>Osnovna škola je razvijena kao obvezatna škola koja nudi veliku različitost općega obrazovanja koje svako dijete može primiti. Ona promiče cjelokupan razvoj učenikove osobnosti i pomaže u razvoju onih sposobnosti koje su mu potrebne za daljnje učenje i biranje karijere te pripremi puta za pozitivan društveni razvoj i suradnju u svjetlu individualnih učeničkih razlika.</p> <p>Svrha je osnovne škole pomoći učenicima: da postanu spremni, odgovorni, samostalni, kreativni, kooperativni i miroljubivi članovi društva, da razviju svoju moralnost i dobro ponašanje, da steknu znanja i vještine potrebne za život koje su organizirane na način da pomažu razvijanju učenikove osobnosti u društvenom i radnom životu, u izboru zanimanja, stalnom učenju, očuvanju životne sredine i prirode, nacionalnoj kulturi i društvenim vrijednostima kao i u međunarodnoj suradnji za promicanje mira i jednakosti među spolovima.</p> <p>Osnovno školovanje ostvaruje se na temelju Školskoga kurikuluma koji je nositelj planiranja, implementacije i evaluacije odgojno-obrazovnoga rada, a smjernice Nacionalnoga odbora za obrazovanje su osnova koja se prilagođava na lokalnoj razini. (Izvor FŠK)</p>

NPP – Nastavni plan i program za osnovnu školu, 1999.

KPP – Kurikularni pristup promjenama u osnovnome školstvu, 2002.

FŠK – Finski školski kurikulum, 1994.

Tablica 2: Svrha i ciljevi nastavnoga programa materinskoga jezika u Republici Hrvatskoj i Finskoj

HRVATSKI JEZIK	MATERINSKI JEZIK – NA NIŽOJ RAZINI
<p>Svrha je nastave hrvatskoga jezika: stjecati svijest o potrebi upoznavanja, učenja i njegovanja hrvatskoga jezika, stjecati ljubav prema hrvatskome jeziku i književnosti te spoznaju o biti i posebnim značajkama hrvatskoga jezika kao sredstva priopćavanja i umjetničkoga izražavanja, ali i osnovnoga obilježja hrvatske narodne samobitnosti; razvijati jezične i književne sposobnosti, razvijati kulturu čitanja književnih i neknjiževnih tekstova, kulturu gledanja scenskih i filmskih ostvarenja, kulturu slušanja i gledanja; osposobiti učenike za uporabu hrvatskoga standardnoga jezika u svim tekstovnim vrstama, funkcionalnim stilovima i sredstvima priopćavanja. Potrebno je težiti školovanju koje će učenika osposobiti da bude svjestan odgovornosti prema samome sebi i svijetu u kojemu živi, okolišu i budućem vremenu, da pronalazi objašnjenja osnovnih pitanja, smisla, zadataka i odgovornosti prema ljudskoj egzistenciji, da poštuje osnovne vrijednosti, razvija spoznaju o važnosti dugoročnoga rada u ostvarivanju postavljenoga cilja, da pronalazi svoju osobnost i smisao, njeguje samostalan rad, ali i spremnost na rad u zajednici, da razvija domoljubne osjećaje, spoznaje o povezanosti s europskim dostignućima i otvorenost prema svijetu. (Izvor NPP)</p> <p>HRVATSKI JEZIK – RAZREDNA NASTAVA Cilj: svladavanjem i vježbanjem čitanja i pisanja razvijati sposobnosti uporabe hrvatskoga standardnoga jezika. (Uzvor KPP)</p>	<p>Opći je cilj nastave materinskoga jezika jačati samoprocjenu i pokretačke snage učenika, želju i hrabrost izražavanja, vještine čitanja, pisanja i komuniciranja (da razumije, čita i piše različite vrste tekstova, zaključuje, bira i vrjednuje praktičnost svojih vještina, razvija strategije aktivnoga slušanja i govorenja, čitanja i pisanja te postaje aktivan korisnik knjižnice).</p> <p>Čitanjem tekstova učenik razvija svoj emocionalni život, sliku o svijetu, znanje o samome sebi, komunikacijske vještine, izražavanje koje uključuje želju, hrabrost i vještine predstavljanja sebe i svojih misli kako pismeno tako i usmeno (iskustva, kreativnost, svjesnost o vlastitim potencijalima i ulozi koju ima u interakciji, dajući i primajući povratnu informaciju). Kroz literaturu, dramu i medije učenik prima različita iskustva, razvija maštu, poglede na svijet proširuje, razvija želju i zanimanje za čitanje uz kontinuirano poticanje da izrazii sebe i svoje razmišljanje.</p> <p>Učenike se navodi da sami biraju literaturu, traže kontakte literature i druge umjetnosti, a kroz opažanja i istraživanja proširuju znanje o tome kako se koristi jezik u različitim situacijama i bolje razumiju odnos između govornoga i pisanoga jezika. Glavno žarište upoznavanja s jezikom je u opažanju (opservaciji) i razvijanju resursa, uspoređivanju i traženju različitih mogućnosti (alternativa) te povećanju vlastitih izražajnih (ekspresivnih) vještina i tekstovnoga razumijevanja. (Izvor FŠK)</p>

NPP – Nastavni plan i program za osnovnu školu, 1999.

KPP – Kurikularni pristup promjenama u osnovnome školstvu: Razredna nastava, 2002.

FŠK – Finski školski kurikulum, 1994.

Tablica 3: Svrha i ciljevi nastavnoga programa materinskoga jezika u Republici Hrvatskoj i Finskoj

<p>HRVATSKI JEZIK – PREDMETNA NASTAVA</p> <p>Cilj: osposobljavanje za pravilnu uporabu standardnoga hrvatskoga jezika u području slovnice, književnosti, jezičnoga izražavanja i medijske kulture. (Izvor, KPP)</p>	<p>MATERINSKI JEZIK – NA VIŠOJ RAZINI</p> <p>Cilj je da učenik stekne takvu sigurnost kojom se usuđuje, želi i zna izraziti sebe prirodno, razumljivo i ovisno o situaciji. U komunikaciji zna slušati, pitati razgovarati, davati svoja mišljenja, argumentirati i razumjeti značenje neverbalnih poruka. Može govoriti i opisivati vlastita iskustva i osjećaje te predstavljati tekstove, kako pismeno tako i usmeno, a za diskusiju, analizu ili izvještavanje može birati formu iskazivanja. Učenik postaje zainteresiran za raznovrsniju literaturu vlastite zemlje i drugih zemalja, upoznaje svijet kroz literaturu i druge umjetnosti (kazalište, tekstovi medija, njihovi sadržaji i struktura) i vidi povezanost između literature i drugih vrsta umjetnosti. Uči postaviti estetski zahtjev za svoj rad i uključiti se u školske projekte.</p> <p>Učenik se razvija kao osoba koja sudjeluje u komunikaciji sredine i koja na nju utječe. Zna čitati, interpretirati, vrjednovati različite tekstove, uključujući i medijske tekstove. Prikuplja informacije, istražuje i uči strategije efikasnoga/aktivnoga čitanja, slušanja, govorenja i pisanja. Postaje sve bolji u izboru, organiziranju, interpretiranju, vrjednovanju i plasiranju informacija. Upotrebljava tehničku pomoć kod proučavanja, organizacije, obrade i priopćavanja informacija, zatim sliku fonetskih, morfoloških, sintaktičkih i tekstualnih struktura finskoga jezika kao i njegov red riječi i osobine riječi koje učenik stekne kroz zapažanje, istraživanje i uvid. (Izvor FŠK)</p>
--	---

KPP – Kurikularni pristup promjenama u osnovnom školstvu: Društveno-humanističko područje, 2002.

FŠK – Finski školski kurikulum, 1994.

Tablica 4: Svrha i ciljevi nastavnog programa stranoga jezika u Republici Hrvatskoj i Finskoj

STRANI JEZICI	STRANI JEZICI
<p>Učenje stranih i klasičnih jezika širi učenikove predodžbe, prostore i vremena te ga uvodi u nove sustave komunikacije. Poznavanje stranih jezika omogućava lakše i izravnije uključivanje u svjetske događaje, stvaranje povezanosti među pojedincima i narodima, upoznavanje načina života drugih naroda, uočavanje i razumijevanje razlika i njihovo prihvaćanje te ugrađivanje iskustva drugih naroda u vlastito iskustvo i prenošenje naših iskustava drugima. Tijekom učenja stranih i klasičnih jezika, učenik se obogaćuje upoznavanjem elemenata kulture i civilizacije naroda čiji jezik uči, uvodi se u životnu stvarnost drugih i drukčijih, a upoznavanjem strane zemlje dodatno širi svoje spoznaje. Učenje stranih i klasičnih jezika potiče intelektualni razvoj učenika, razvija sposobnost razmišljanja i logičkog zaključivanja, potiče pamćenje i maštu. Učenje stranih i klasičnih jezika sukladno je težnji za očuvanjem bogatstva različitosti mnogojezične Europe, sustavnom poticanju i razvijanju kulture dijaloga i tolerancije. (Izvor KPP)</p> <p>Cilj: osposobiti učenika za osnovnu govornu i pisanu komunikaciju u različitim situacijama svakodnevnoga života. (Izvor KPP)</p>	<p>Strani jezik daje učeniku kulturni kapital, proširuje učenikovu sliku svijeta, jača njegov kulturni identitet, nudi prirodne mostove integracije s drugim predmetima, i osposobljava ga za međunarodne komunikacije. Učenik strani jezik uči u svakodnevnoj komunikaciji, poznaje obilježja komunikacije stranoga jezika i njegove kulture, prima informacije o zemljama i ljudima toga govornoga područja. Samostalno razvija vještine učenja i učenje jezika u skupini, razvija sposobnost samovrjednovanja i odgovornost za rezultate svoga učenja, a nastavu i učenje doživljava korisno, izazovno. Učenik postaje zainteresiran za strane jezike i druge kulture, prikuplja, pronalazi i istražuje nove informacije vezane za njih.</p> <p>- Jezik A1 i A2 koji počinju na nižoj razini - Učenik se snalazi u svakodnevnom životu služeći se usmenim govorom; lako razumije pisani jezik uz poneku pomoć kada je to potrebno; učenik nauči rječnik dovoljan za komunikacijske situacije u njegovoj dobi; piše kratke poruke uz pomoć, ako je to potrebno.</p> <p>- Jezik B1 i B2 koji počinju na višoj razini - Učenik razumije govor koji se odnosi na svakodnevne situacije, a koji se odvija normalnim tempom, sudjeluje u razgovoru o običnim stvarima primjenjujući prirodan izgovor, akcent, ritam, intonaciju i može sasvim lako razumjeti pisani jezik koji opisuje opće stvari, može stvarati (producirati) kratke, pripovjedne i opisno pisane tekstove uz pomoć, ako je to potrebno.</p>

NPP – Nastavni plan i program za osnovnu školu, 1999.

KPP – Kurikularni pristup promjenama u osnovnom školstvu: Strani i klasični jezici, 2002.

FŠK – Finski školski kurikulum, 1994.

Tablica 5: Svrha i ciljevi nastavnoga programa matematike u Republici Hrvatskoj i Finskoj

<p>MATEMATIKA Cilj je nastave matematike: usvojiti osnovna matematička znanja potrebna za razumijevanje pojava i zakonitosti u prirodi i društvu; stjecati šire obrazovne osnove potrebne za lakše razumijevanje i usvajanje drugih sadržaja prirodnih i društvenih znanosti; osposobiti učenike za nastavak školovanja i primjenu usvojenoga znanja u svakodnevnom životu; postupno svladavati osnovne elemente matematičkoga jezika, razvijati pojmovno i apstraktno mišljenje i logičko zaključivanje; usvojiti metode matematičkoga mišljenja koje se očituju u preciznom formuliranju pojmova i algoritamskom rješavanju problema; razvijati smisao i potrebu za samostalni rad, odgovornost za rad, točnost, urednost, sustavnost i jezgrovitost u pismenom i usmenom izražavanju. (Izvor NPP)</p> <p>Razredna nastava Cilj: razviti sposobnost rješavanja jednostavnih matematičkih problema potrebnih za primjenu u svakodnevnome životu i lakše razumijevanje pojava u životnome okruženju. (Izvor KPP)</p> <p>Predmetna nastava Cilj: usvojiti temeljna matematička znanja nužna za bolje razumijevanje prirodnih zakonitosti i razvijati sposobnosti primjene metoda matematičkoga mišljenja u životu suvremenoga čovjeka. (Izvor KPP)</p>	<p>MATEMATIKA Cilj je usvojiti osnovna matematička znanja i vještine koje su osnova za daljnje učenje i priprema za snalaženje u svakodnevnom životu i radu, razvijati sposobnosti klasifikacije, logičkoga i egzaktoga razmišljanja te verbalne i pisane prezentacije problema uz važnost primjene i redukciju mehaničkoga računanja na svim razinama. Na nižoj razini učenja cilj je naučiti opažati svijet oko sebe i interpretirati ga matematičkim nazivljem, prepoznati problemske situacije i znati se ponašati u njima, razumjeti koncepte prirodnoga broja i znati raditi osnovne operacije u svojoj glavi, na papiru i računalu (digitronu) te ih koristi u svakodnevnom rješavanju problema uz naviku kontrole i korekcije rezultata, naučiti procjenjivati, mjeriti, pretvarati (transformirati), interpretirati, izračunavati te klasificirati stvari i predmete uz otkrivanje zakonitosti u svijetu koji ga okružuje. Na višoj razini učenja cilj je naučiti računati upotrebljavajući realne brojeve u svakodnevnom situacijama i procjenjivati jesu li rezultati razumni i životni, znati prikupljati, prikazivati i interpretirati rezultate, koristiti statistiku i koncept vjerojatnosti, moći pronaći pravilnosti i zavisnosti u svijetu koji ga okružuje upotrebljavajući varijable i koncept funkcije te koordinate i dijagrame, otkrivati matematičke modele iz svakodневnih problema, koristi jednadžbe te izražavanje u formi pisma u svezi rješavanja problema i modeliranja, učiti interpretirati rezultate i rješenja; razumjeti osnovne koncepte u geometriji, znati nacrtati osnovne modele i trodimenzionalna tijela, koristiti proporcionalnost, trigonometriju, Pitagorin poučak, razumjeti koncepte identičnosti, sličnosti, simetrije i zapažati njihovu korisnost. (Izvor FŠK)</p>
--	---

NPP – Nastavni plan i program za osnovnu školu, 1999.

KPP – Kurikularni pristup promjenama u osnovnome školstvu: Razredna nastava, 2002.

FŠK – Finski školski kurikulum, 1994.

Tablica 6: Svrha i ciljevi nastavnih programa prirode i društva i prirode u Republici Hrvatskoj i Finskoj

<p>PRIRODA I DRUŠTVO Zadaće su razvijati zanimanje za spoznavanje zakonitosti o prirodi i društvu, sustavno utjecati na razvitak svih psihičkih sposobnosti, osobito promatranja, opisivanja, zaključivanja, uspoređivanja i dr.; učenike naučiti uporabi različitih izvora znanja (primarnim i sekundarnim), razvijati sposobnost snalaženja u prostoru i vremenu, utjecati na usvajanje i bogaćenje aktivnoga rječnika; sustavno i planski utjecati na oblikovanje higijensko-zdravstvenih, kulturnih, djelatnih i prometnih navika; upoznati temeljna načela ekologije kao znanosti o odnosu organizma prema okolišu i potrebi zaštite prirode, utjecati na oblikovanje moralnih vrijednosti; razvijanje osjećaja pripadnosti svojoj domovini Hrvatskoj i svom hrvatskom narodu i ponosa što je sadašnji naraštaj ostvario slobodnu Republiku Hrvatsku. (Izvor NPP) CILJ: usvojiti osnovna znanja i vještine o pojavama u prirodi i društvu potrebnih za uspješno snalaženje u svakodnevnom životu. (Izvor KPP)</p> <p>PRIRODA Svrha je potaknuti zanimanje učenika za cjelokupnost prirode, za njezino istraživanje i razumijevanje na temelju znanstvenih spoznaja i dostignuća; izgraditi poštovanje za prirodu u osobnu ljestvicu vrijednosti te spremnost i životno opredjeljenje za djelovanje u njezinoj zaštiti pri čemu se naglašava mjesto i uloga čovjeka kao integralnog dijela prirode. Interdisciplinarnost je primarni zahtjev, a opća znanja o zakonitostima i pojavama u prirodi usvajaju se na učenicima bliskim, zanimljivim i jednostavnim primjerima. (Izvor NPP) CILJ: usvojiti temeljna znanja iz prirodoslovlja potrebna za razumijevanje osnovnih pojmova o prirodi i stjecanje pozitivnih stavova o važnosti njenoga očuvanja. (Izvor KPP)</p>	<p>UČENJE O PRIRODI (biologija, zemljopis, učenje o životnoj sredini, građansko obrazovanje) Učenje o prirodi i sredini govori o čovjeku, prirodi i njihovoj interakciji s ciljem učenja o sebi kao dijelu svoje zajednice, o ljudima i čovječanstvu različitih dijelova svijeta uključujući prirodu i kulturu oko njega u izgradnji osobnog kulturnog identiteta. Učenici upoznaju i razumiju različite ljude i kulture, procjenjuju rezultate ljudskih izbora, izgrađuju ekološki odnos prema sredini uz usmjeravanje osobnoga razvoja prema ljubopitljivom i aktivnom građaninu koji je zainteresiran za proučavanje i zaštitu prirode. Na taj način učenici nauče primati iskustvo iz prirode, prepoznati ljepotu i raznovrsnost prirode te strukturu i interakciju organske i anorganske prirode. Uče promatrati svoju sredinu i njene fenomene, provoditi jednostavna mjerenja i testove pomagalima ručne izrade. Cilj je učenike osposobiti za postavljanje pitanja i donošenje zaključaka iz vlastitoga iskustva, opisivati vlastite rezultate i raspravljati o njima, proučavati materijale i njihove kvalitete te upoznati ulogu energije u kontroliranju prirodnih procesa i resursa. Isto tako, cilj je upoznati organizme i njihova staništa, razumjeti odnose između organizama, znati se snalaziti na terenu pomoću slike ili karte (crtati i interpretirati jednostavne karte, prepoznati i pratiti promjene koje je izazvao čovjek, kako u prirodi tako i u vlastitoj sredini), istraživati primjenjivost energija kao izvor života i prirodnih procesa, upoznati svakodnevne fenomene koji se odnose na elektricitet, toplinu, svjetlost, zvuk i fenomene na zemlji, zraku i vodi uz promatranje fenomena, postavljanje pitanja i uspoređivanje, pravljenje opservacija i bilješki, interpretacija, procjena rezultata i donošenje zaključka. (Izvor FŠK)</p>
---	---

NPP – Nastavni plan i program za osnovnu školu, 1999.

KPP – Kurikularni pristup promjenama u osnovnome školstvu: Razredna nastava i Prirodoslovno-matematičko- tehničko područje, 2002.

FŠK – Finski školski kurikulum, 1994.

Tablica 7: Svrha i ciljevi nastavnoga programa biologije u Republici Hrvatskoj i Finskoj

<p>BIOLOGIJA Cilj nastave biologije je upoznavanje temeljnih zakonitosti živoga svijeta, upoznavanje građe i funkcije organizama te složenosti međuodnosa žive i nežive prirode. Programski sadržaji slijede evolucijsko načelo te se živi svijet poznaje od najjednostavnijih organizama prema složenijima. Učenici trebaju steći predodžbu o postupnom i dugotrajnom razvoju živih bića na zemlji. Istodobno, oni će stvoriti svijest o raznolikosti vrsta kao bitnoj sastavnici naše i svjetske prirodne baštine koju treba shvatiti kao bogatstvo te je poštovati i štiti. U 8. razredu upoznaju se osnovna načela nasljeđivanja koja ujedno podsjećaju na srodnost čovjeka s ostalim živim bićima te se na taj način uspostavlja veza sa sadržajima 7. razreda. Posebna se pozornost daje ustrojstvu i funkcijama ljudskoga organizma. Kroz spoznaje o vlastitom organizmu i njegovim funkcijama, učenici će bolje razumjeti brigu o zdravlju, ne samo u smislu sprječavanja bolesti nego promicanja kvalitete života i poštovanja njegove vrijednosti. Spoznaju o povijesnom razvoju ljudske vrste treba povezati s djelovanjem ljudske civilizacije, koja je načinom života, razvojem znanosti i tehnologije izmijenila prirodni okoliš, a promjene zahvaćaju i čovjeka. Odrediti granice ljudskoga utjecaja na prirodne sustave, veliki je izazov za biologiju i ostale znanosti, jer će time biti određen daljnji razvoj ljudskoga društva. (Izvor NPP)</p> <p>CILJ: Osposobiti učenika za primjenu općih spoznaja i načela iz područja bioloških znanosti potrebnih za razumijevanje nastanka, razvoja i održavanja kvalitete življenja. (Izvor KPP)</p>	<p>BIOLOGIJA Cilj je proučavati život, njegove fenomene i preduvjete, izgraditi sliku svijeta čiji je važan dio znanje i razumijevanje struktura organizama, ekologije, evolucije, razvijati učenikove sposobnosti promatranja i proučavanja prirode, donošenja zaključaka na osnovi promatranja i ilustriranja bioloških fenomena, upoznati metode istraživanja karakteristične za biologiju i razvijanje znanstvenoga mišljenja, postići ekološki sklad sa sredinom koji je zasnovan na znanju o različitim formama života, poštovanju i zaštiti prirode. Na taj način učeniku se pomaže prepoznati različite organizme, njihovu građu i vitalne funkcije i razumjeti njihovo prilagođavanje sredini; identificirati strukturu ekosustava i njegove funkcije te razumjeti razlog i efekte odnosa koji dominiraju prirodom; upoznati sebe kao dio biološke cjeline i razumjeti različitost ljudi; prihvatiti razvoj koji se događa u čovjeku, na različitim razinama, od rođenja do smrti; biti odgovoran za vlastito zdravlje i prihvaćati zdrave načine života, prepoznati promjene u sredini, pronalaziti razloge za njih i upoznati njihove posljedice; vrjednovati važnost svojih odluka i pronalaziti, presretati i smanjivati opasnosti za okolinu i zdravlje. Nastavni sadržaji se dijele na: ekosustav - područja i njegovi organizmi te promjene koje se događaju u njima; čovjekov životni vijek od rođenja do smrti - seksualnost i ljudski odnosi, čimbenici koji utječu na zdravlje; čovjek i okolina - čovjek kao korisnik prirodnih resursa i uzročnik promjena okoline, problemi u okolini, mogućnost njihova rješavanja i zaštita prirode. (Izvor FŠK)</p>
---	--

NPP – Nastavni plan i program za osnovnu školu, 1999.

KPP – Kurikularni pristup promjenama u osnovnome školstvu: Prirodoslovno-matematičko-tehničko područje, 2002.

FŠK – Finski školski kurikulum, 1994.

Tablica 8: Svrha i ciljevi nastavnoga programa zemljopisa u Republici Hrvatskoj i Finskoj

<p>ZEMLJOPS</p> <p>Cilj je nastave zemljopisa da učenici upoznaju i zavole svoju domovinu, steknu osnovno znanje o Zemlji, upoznaju gospodarska, društvena i kulturna obilježja suvremenoga svijeta i uoče nužnost međusobne suradnje i ljudske solidarnosti u svijetu. Svrha je zemljopisa usvajanje onoga što nazivamo geografskim osjećajem i geografskom kulturom, tj. samostalnost promatranja pojava na zemljinoj površini i u prostoru, povezanih s njihovim uzrocima. (Izvor NPP)</p> <p>Cilj je usvojiti osnovna znanja o zemljopisnim i gospodarskim obilježjima suvremenoga svijeta potrebnih za razumijevanje odnosa i integrativnih procesa u svijetu. (Izvor KPP)</p>	<p>ZEMLJOPIS</p> <p>Cilj učenja zemljopisa je taj da se učenik odgaja i obrazuje za prepoznavanje prirode i kulturne sredine različitih geografskih podneblja, interpretiranje različitih vrsta karata uz korištenje mapa, slika, dijagrama i tekstova kao izvore geografske informacije. Učenicima se pomaže razumjeti status i osobitosti planete Zemlje i osposobljavaju se naslikati vlastitu kartu svijeta. Na taj način učenici će upoznati Finsku, ostatak Europe i druga područja zemaljske kugle, razvijati vlastiti kulturni identitet, ali i razumjeti, cijeniti i uvažavati druge zemlje, druge ljude i njihove kulture. Na tom putu važno je nabavljati i prikupljati informacije iz različitih izvora uz uporabu raspoložive informacijske tehnologije i učiti producirati i ilustrirati geografske informacije. Ističe se pozitivna međuovisnost ljudi i razvojna povezanost cjelokupnog čovječanstva s mogućnostima koje mu nudi priroda. Učenici se osposobljavaju prepoznati promjene koje nastaju tehnološkim, ekonomskim i kulturnim razvojem u različitim područjima s naglaskom da je svaki čovjek odgovoran za okolinu i da budućnost Zemlje i čovjeka zavisi od izbora koje naprave zajednice. (Izvor FŠK).</p>
--	--

NPP – Nastavni plan i program za osnovnu školu, 1999.

KPP – Kurikularni pristup promjenama u osnovnome školstvu: Prirodoslovno-matematičko-tehničko područje, 2002.

FŠK – Finski školski kurikulum, 1994.

Tablica 9: Svrha i ciljevi nastavnih programa fizike i kemije u Republici Hrvatskoj i Finskoj

<p>FIZIKA Nastavni program fizike treba učeniku omogućiti razumijevanje fizikalnih pojava i načina kojima fizika pristupa istraživanju prirode, jednostavan i zanimljiv uvid u znanstvene temelje suvremene civilizacije te razvoj sposobnosti i usvajanje postupaka za nesmetan nastavak obrazovanja. Stoga je program zamišljen tako da učenik dođe do spoznaja i razvija sposobnosti percipivnim, praktičnim i misaonim djelovanjem. (Izvor NPP)</p> <p>CILJ je osposobiti učenike za primjenu temeljnih fizikalnih spoznaja potrebnih za razumijevanje prirodnih pojava u svakodnevnome životu. (Izvor KPP)</p> <p>KEMIJA Svrha programa je pružiti učenicima osnovna znanja o tvarima koje izgrađuju nas i našu okolinu, o kemijskim procesima koji se odvijaju u prirodi, o njihovoj povezanosti i čimbenicima koji na njih utječu. Uz to, učenicima treba ukazati na povezanost svojstava i struktura tvari te na mogućnost pripreme mnogih novih i korisnih tvari. Proučavanjem kemije valja razvijati ekološku svijest i odgovornost pojedinca prema prirodi, svojem radnom i životnom okruženju. (Izvor NPP)</p> <p>CILJ je ovladati osnovnim znanjima o tvarima i kemijskim promjenama koje se odvijaju u živoj i neživoj prirodi, a potrebne su za razumijevanje prirodnih pojava i procesa u svakodnevnome životu i okruženju. (Izvor KPP)</p>	<p>FIZIKA, KEMIJA Cilj je nastave fizike i kemije inspirativnom nastavom naučiti raditi zajedno s drugima, tražiti informacije i upotrebljavati stečena znanja u različitim životnim situacijama usmjerenima na razmišljanje, razvoj osobnosti i formiranje slike svijeta; razumjeti ulogu prirodnih znanosti i tehnologije kao dijela kulture, upoznati nastavne cjeline na interdisciplinarni način koje su formirane kao strukture, sustavi, interakcije i energije. Procesi i metode znanstvenoga istraživanja kreću se od opservacija i mjerenja prema razumijevanju zavisnosti i interakcije fenomena u prirodi.</p> <p>Fizika: učenik se osposobljava promatrati, zapažati, interpretirati, klasificirati i donositi prikladne zaključke; usvojiti osnovne pojmove, principe, načela, zakone i modele zapažanja; primjenjivati znanja fizike na pitanja koja se tiču prirode i sredine u rješavanju problema i donošenju odluka; raditi mjerenja i uspoređivati skale, formirati jednostavne modele, osobito na polju grafičkih prezentacija i rasprava; planirati i raditi jednostavna istraživanja, procjenjivati istraživački proces i pouzdanost dobivenih rezultata.</p> <p>Cilj je kemije promatranje i istraživanje materijala i fenomena koji utječu na učenikovu životnu sredinu uz pomoć različitoga testiranja, istraživanja i metoda laboratorijskoga rada uz donošenje zaključka i evaluacije pouzdanosti rezultata. Učenik razumije i primjenjuje kemijske simbole, terminologiju, voli raspravljati o pitanjima koja se tiču prirode, životne sredine i tehnologije, koristiti kemijske informacije u različitim područjima, rasvijetljavati pitanja života u sredini i posljedice ljudskih aktivnosti, učiti, biti odgovoran prilikom uporabe kemijskih materijala i rukovanja otpadom. (Izvor FŠK)</p>
---	--

NPP – Nastavni plan i program za osnovnu školu, 1999.

KPP – Kurikularni pristup promjenama u osnovnome školstvu: Prirodoslovno-matematičko-tehničko područje, 2002.

FŠK – Finski školski kurikulum, 1994.

Tablica 10: Svrha i ciljevi nastavnoga programa povijesti u Republici Hrvatskoj i Finskoj

<p>POVIJEST</p> <p>Svrha i cilj nastave povijesti je taj da učenici uz pomoć istinskog tumačenja povijesnih događaja kao i osobnom suradnjom, odnosno učenjem steknu etičke norme i poglede na život te pritom ostvare otvoren duh za razumijevanje različitih kultura i načina života kao i komunikaciju među svojim vršnjacima i drugim ljudima. Ovakav pristup pomaže učenicima u izgrađivanju i sazrijevanju cjelovite osobnosti koja također uključuje zdravo domoljublje, poštovanje i razumijevanje cjelokupne povijesne baštine te ustrajno i humano zalaganje za istinu i pravdu, kao i uvjerenje da su upravo to prave vrijednosti kojima, unatoč krivudavim linijama čovjekove slobode tijekom povijesti, ipak pripada sigurna budućnost. Takva uvjerenja učenik bi trebao steći na primjerima uзорitih osoba kojima je prožeta cjelokupna čovjekova povijest, a među kojima časno mjesto pripada i mnogobrojnim uзорitim osobama iz hrvatske nacionalne povijesti. (Izvor NPP)</p> <p>Cilj je stjecanje osnovnih temeljnih znanja o povijesnoj uvjetovanosti događanja, pojava i procesa potrebnih za razumijevanje povijesnog tijeka razvoja čovječanstva i hrvatskoga naroda. (Izvor KPP)</p>	<p>POVIJEST I DRUŠTVENA UČENJA</p> <p>Cilj je nastave da učenik razumije i opiše sadržajnost, ojača vlastiti identitet, poštuje ljudska bića i ljudski rad na poljima materijalne i duhovne kulture te odraste kao aktivan, kritičan i odgovoran član društva. Glavna područja u nastavi povijesti i društva jesu vrijeme, čovjek i sredina. Ciljevi su povijesti i društvenih učenja da učenik dobije informacije i iskustva o svojim korijenima, izoštri sliku o sebi i vlastitoj samoprocjeni na zdrav način te izgradi vlastitu sliku o svijetu. Učenik upoznaje svoju zemlju, njezinu povijest, i kulturnu tradiciju, i jača nacionalni identitet; poznaje značajne događaje iz povijesti svijeta; služi se informacijama i vještinama koje su mu potrebne u društvu, može koristiti povijesnu i društvenu informaciju i hvataju se u koštac s povijesnim i sadržajnim problemima. Cilj je da učenik prihvati društveno - etičke vrijednosti, poštovanje vlastitih ljudi i ljudskih prava, međunarodno obostrano razumijevanje i želju za mirom; razvija i usavršava svoj osjećaj za vrijeme, uči odmjeravati svoje vrijeme/ period i sebe prema stalnoj promjeni. Na taj način učenik ima stvarni interes za povijest i društvo, i shvaća odnos čovjeka i prirode kao osnovnoga pitanja u povijesti, sadašnjosti i budućnosti. Razumije kulturne razlike i poštuje kulturnu tradiciju cijeloga čovječanstva i shvaća da on kao građanin i potrošač može imati utjecaja na donošenje društvenih odluka. Spreman je kritički misliti na temelju svoje sposobnosti procjenjivanja i ispituje svoj osjećaj za vrjednovanje. Spreman je istraživati, učestalo analizirati informacije i kreativno ih primjenjivati. (Izvor FŠK)</p>
--	---

NPP – Nastavni plan i program za osnovnu školu, 1999.

KPP – Kurikularni pristup promjenama u osnovnome školstvu: Društveno-humanističko područje, 2002.

FŠK – Finski školski kurikulum, 1994.

Tablica 11: Svrha i ciljevi nastavnih programa glazbene, likovne i tehničke kulture u Republici Hrvatskoj i Finskoj

<p>GLAZBENA KULTURA Cilj je razvijanje glazbenoga senzibiliteta učenika, njegovih vještina i sposobnosti za glazbeno izražavanje te doživljaj i upoznavanje glazbe. (Izvor KPP)</p> <p>LIKOVNA KULTURA Cilj je usvajanje temeljnoga vizualnoga jezika poticanjem učenikova likovnoga govora likovno tehničkim-sredstvima te postizanje kreativnih i izražajnih sposobnosti učenika. (Izvor KPP)</p> <p>TEHNIČKA KULTURA Svrha je nastave tehničke kulture pripremiti i osposobiti učenike za život i djelovanje u tehnički i tehnološki razvijenom okruženju. (Izvor NPP)</p> <p>Cilj je usvojiti osnovna znanja i vještine u tehnici i njezinom razvoju radi stjecanja opće tehničke kulture i razumijevanje civilizacijskoga razvoja. (Izvor KPP)</p>	<p>UMJETNOST I PRAKTIČNI PREDMETI Svrha je nastave prepoznavanje vlastitih potreba, resursa i vrijednosti te njihove povezanosti sa životom, odlukama i svakodnevnima aktivnostima.</p> <p>Cilj predmeta je život kroz proces rada u razvijanju odgovornosti, inicijative kreativnosti, pozitivne slike o sebi uz pomoć konkretnoga djelovanja uz problemski orijentirani pristup u projektu i timskom radu.</p> <p>- <u>Cilj je glazbene kulture</u> da učenik postigne osnovno znanje i vještine glazbenoga izražavanja i razumije značaj glazbe za pojedinca, društvo, nacionalnu i međunarodnu kulturu; da razvije kreativnost i vlastiti emocionalni život, spremnost za suradnju i interakciju. Glazbeno obrazovanje pomaže društveno, a ta iskustva povećavaju osjećaj sigurnosti i zaštićenosti.</p> <p>- <u>Nastava umjetnosti</u> nadahnjuje učenika i igra važnu ulogu u očuvanju učenikovoga blagostanja, razvija njegovo vizualno razmišljanje, kreiranje slikovitih figura i struktura koje pomažu u procesu razmišljanja i rješavanja problema te estetski i etički razvoj.</p> <p>- <u>Cilj je kućne ekonomije</u> pomoći učeniku snalaženje u svakodnevnom životu u krugu kuće, obitelji, prijatelja i društvenoj sredini.</p> <p>- <u>Zanatstvo, tekstilni i tehnički rad</u> organizira se na višim i nižim stupnjevima odgoja i obrazovanja. Svim učenicima, bez obzira na spol, nudi sveukupno obrazovanje, razvija vještine ruku i razmišljanja i podučava pojedinca raditi i cijeniti rad uz poštovanje etike, ekologije estetike, ekonomije, sigurnih radnih navika, odgovornosti, brige za druge i sveukupni razvoj učenika. Primjenjuje teorijsku informaciju na praktičan rad i snalaženje u svakodnevnome životu, a zasnovano je na vlastitoj aktivnosti i izvedbi. (Izvor FŠK)</p>
--	--

NPP – Nastavni plan i program za osnovnu školu, 1999.

KPP – Kurikularni pristup promjenama u osnovnom školstvu: Društveno-humanističko područje, 2002.

FŠK – Finski školski kurikulum, 1994.

Tablica 12: Svrha i ciljevi nastavnoga programa tjelesnozdravstvene kulture u Republici Hrvatskoj i Finskoj

<p>TJELESNOZDRAVSTVENA KULTURA Cilj je da se zadovolje biopsihosocijalne potrebe čovjeka za kretanjem kao izrazom zadovoljavanja određenih potreba kojima se uvećavaju aktivne i stvaralačke sposobnosti u suvremenim uvjetima života i rada; cilj je razvijanje zdravstvene kulture učenika radi čuvanja i promicanja osobnog zdravlja i zdravlja svoje okoline (izvor NPP)</p> <p>Cilj: tjelesnim aktivnostima razvijati i zadovoljiti biološke potrebe učenika za kretanjem, kao i psihološke i socijalne potrebe kojima se uvećavaju adaptivne i stvaralačke sposobnosti u suvremenim uvjetima života i rada i svijest o čuvanju i promicanju zdravlja. (izvor KPP)</p>	<p>TJELESNOZDRAVSTVENA KULTURA Tjelesnozdravstvena kultura odgaja i obrazuje kroz pokret i vježbu uključujući tradicionalne sportove, ali i aktivno vježbanje u različitim funkcijama života, poput aktivnosti u slobodnom vremenu, izvan kuće i u prometu i sl. Važno je da učenik zadovolji svoju potrebu za tjelesnim vježbanjem radošću koja dolazi iz vježbanja i razvija znanje o sebi i samoporocjenu. Vještina relaksacije, smanjivanje stresa, usvajanje zdravoga životnoga stila, mogućnost kreativnoga izražavanja pridonose estetskomu iskustvu i suradnji. Razvijanje zdravstvene kulture i građanskih vještina važno je za školu i zajednicu, ono doprinosi poboljšanju rezultata učenja u drugim predmetima. Kao aktivan i popularan čin tjelesnozdravstvena kultura svojim različitim formama može biti faktor integriranja i ključ razvoja škole kao funkcionalnoga središta okoline. Suradnja sa športskim organizacijama ima središnju ulogu u zdravome načinu života, a kombinacija tjelesnoga i zdravstvenoga obrazovanja je prirodna, ona promovira nacionalno zdravlje i spremnost na očuvanje i unaprjeđivanje vlastitoga zdravlja i zdravlja sredine. Cilj je nastave da učenik doživi radost vježbe, redovno uči, vježba i razvija pozitivan stav prema vježbi, uči zapažati, razvijati, održavati tjelesno i mentalno zdravlje, napreduje u vještinama suradnje, poštovanju pravila, znanju o samoizražavanju. Učenik se upoznaje s nacionalnom kulturom – igre i plesovi; zna čimbenike koji utječu na zdravlje i usvaja životni stil koji promiče zdravlje i hitrinu u učenju; svladava vještine plivanja, vještine snalaženja u opasnosti, sigurno ponašanje u prometu i na vodi, prvu pomoć, vještine spašavanja, preživljavanja, izdržljivosti, snage, brzine i elastičnosti (Izvor FŠK)</p>
---	--

NPP – Nastavni plan i program za osnovnu školu, 1999.

KPP – KPP – Kurikularni pristup promjenama u osnovnom školstvu: Društveno-humanističko područje, 2002.

FŠK – Finski školski kurikulum, 1994.

LITERATURA

- FŠK (1994.), Okvirni nastavni plan i program - Finski školski kurikulum. Savjet za nastavne planove i programe Republike Grne Gore, prevedeni tekstovi, <http://www.cccg-edu.cg.yu/cg>.
- HNOS (2005.): Hrvatski nacionalni obrazovni standard, <http://www.mzos.hr>.
- MIJATOVIĆ, A., PREVIŠIĆ, V., ŽUŽUL, A. (2000.), Kulturni identitet i nacionalni kurikulum, Zagreb: Napredak, 141 (2), 135-147.
- MIJATOVIĆ, A. (2005.), Kurikulum kao mjesto susreta teorije i prakse, radni materijal Trećeg susreta pedagoga Hrvatske u Opatiji, Zagreb: HPD.
- MILAT, J. (2005.), Pedagoške paradigme izrade kurikuluma, radni materijal Trećeg susreta pedagoga Hrvatske u Opatiji, Zagreb: HPD.
- MUŠANOVIĆ, M. (2005.), Razvoj kurikuluma temeljenog na obrazovnim ishodima, radni materijal Trećeg susreta pedagoga Hrvatske u Opatiji, Zagreb: HPD
- PREVIŠIĆ, V. (2005.), Metodologija i struktura izrade nacionalnog kurikuluma, radni materijal Trećeg susreta pedagoga Hrvatske u Opatiji, Zagreb: HPD
- ŠOLJAN, N., N. (2005.), Svjetski razvoji u obrazovanju: izazovi hrvatskom školstvu, radni materijal Trećeg susreta pedagoga Hrvatske u Opatiji, Zagreb: HPD

WHAT IS EXPECTED FROM EDUCATION IN CROATIA AND IN FINLAND

This paper compares the aims of primary education in the Republic of Croatia and in Finland. The aims of different classes have been summarized and presented in tables, and the general aims have been analyzed. The qualitative analysis aims to provide insight into the general sense of the target message, i.e. information on what is expected from education in Finland and in Croatia. The categories used as the basis for analysis are the favoured aims of elementary education extracted from introductions to national curricula and syllabuses.

The results indicate that Croatian primary schools aim to teach and to have students acquire knowledge and skills important for further education, as well as to help them achieve holistic development. Finland focuses rather on the diversification of education and the European dimension of schooling, and the development of core competences (work, family and civil) aiming for a personal growth and development, participation in society, employment, and life-long learning.

If we accept that the aim of education is the development of core competences in students, we will realize that the content is not that important. The modern curriculum promotes the learning based on success and the supreme pleasure of learning using different learning styles and opinions, focusing more on the aims and development, and less on the content.

Key words: aim and goals of education, core competences, learning styles, European dimension of education, life-long learning

Primljeno 15. ožujka 2006.